

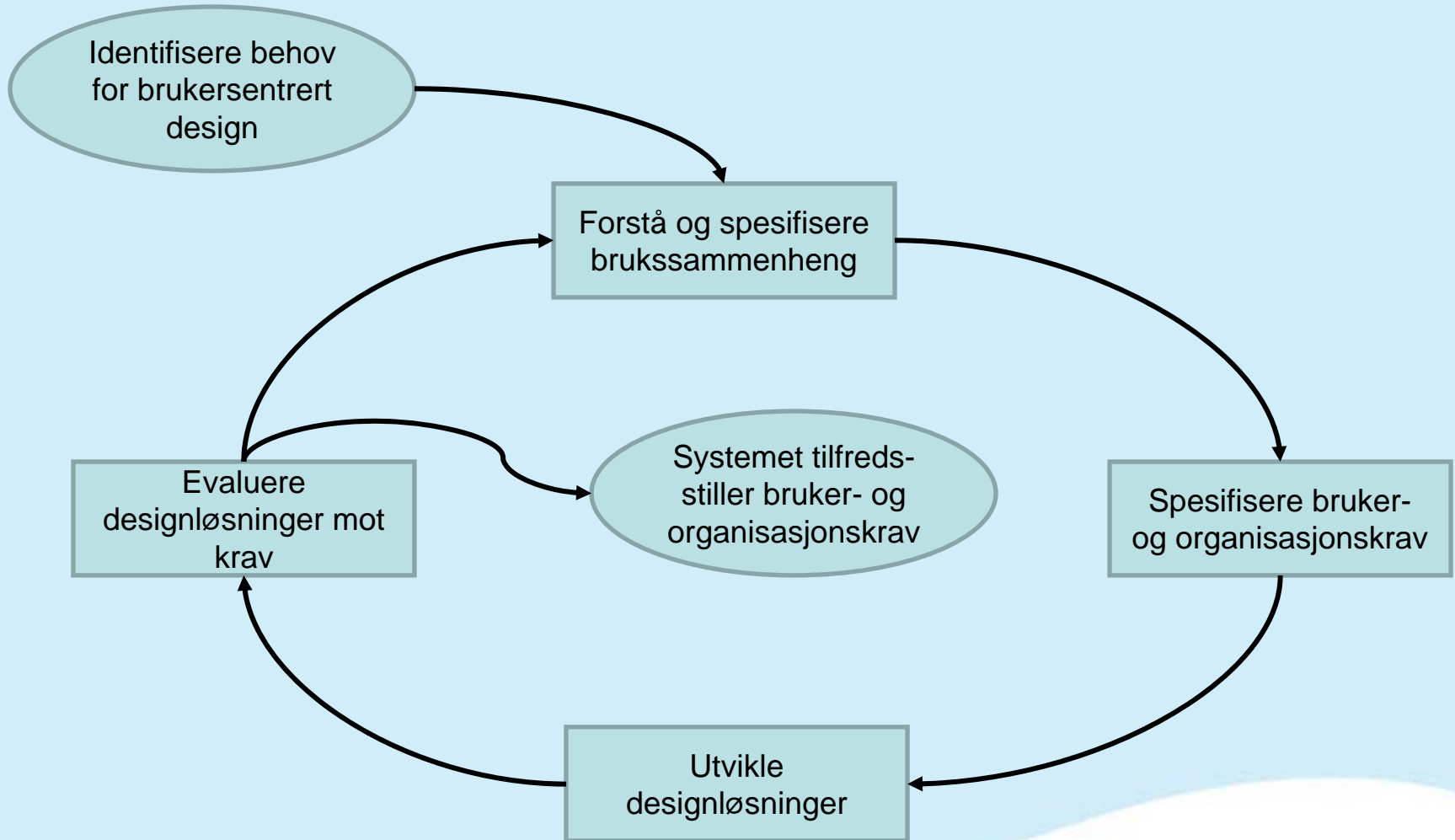
ELIN-metoden

Elektronisk informasjonsutveksling

Hva er ELIN-metoden?

- Metode for å utvikle gode løsninger og sørge for at de blir tatt i bruk
 - Prinsipper mer enn "kokebok"
 - Metoden alene kan ikke garantere suksess
- Bruker stort sett velkjente prinsipper og setter det sammen til en "verktøykasse"
- "Bransjeorienterte IT-prosjekter" fra Innovasjon Norge
 - *"utvikle og implementere IT-løsninger for elektronisk forretningsdrift i ulike bransjer og verdikjeder"*
- Mye "aktiv" jobbing kreves, både mot sektor, leverandører og pilotaktører
 - Forpliktende avtaler (standardvilkår, utvikling, samarbeid, pilotering)
- Kan oppsummeres til "**Brukerstyrt utvikling**"
 - **Representative brukergrupper (ekspert-, respons- og pilotgruppe)**

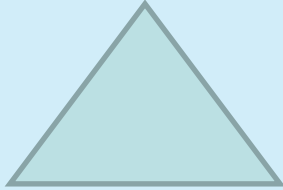
ISO 13407 – Brukersentrert design

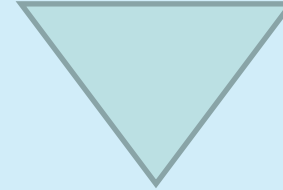
Hvorfor ELIN-prosjekter?

- Utgangspunkt: Gode leverandører med bra løsninger
- Fra kundesiden
 - Felles krav mot leverandørsiden
 - Mer innflytelse i utviklingen
 - Ønsker mer videreutvikling og mer avansert støtte for arbeidsprosessene
- Fra leverandørsiden
 - Mange krav fra ulike kunder
 - Motstridende krav, må dekke et bredt spekter av krav
 - Umulig å imøtegå alle krav, må prioritere
 - Mulighet til å utvikle bedre løsninger innenfor et mindre avgrenset område

Forankring

- Bruker: Bottom-up
 - Viktig at reelle sluttbrukere er med slik at prosjektet blir "anerkjent" i fagmiljøene
 - Brukersentrert utvikling
 - Både "IT-entusiastene" og brukere uten verken særlig IT-interesse eller IT-kompetanse må dekkes
 - Viktig for leverandørene å vite at de får presentert krav som mange etterspør

- Virksomhet: Top-down
 - Kan nesten aldri bli for mye forankring fra virksomhetene
 - Må avsettes både tid og resurser til arbeidet
 - Kravspesifiseringsfasen
 - Testing og pilotering
 - Utbredelse og innføring

Finansiering

- God finansiering er viktig
- Må dekke alle faser
 - Kravspesifisering
 - Sekretariat for vedlikehold av kravspesifikasjoner
 - Utvikling, testing og godkjenning
 - Pilotering og utbredelse (dette krever tid og ressurser)
- Egeninnsats fra leverandørsiden
- Nasjonal finansiering for å dekke slike prosjekter
 - Tilskudd + egeninnsats + kundebetaling
 - Incentiver og takster som gir rask implementering

Kravspesifisering

- Representativ "ekspertgruppe"
 - Kartlegging av arbeidsflyt og arbeidsprosesser
 - Utarbeider testbare funksjonelle krav
 - "Validering" av krav mot responsgrupper
 - Leverandører og helsepersonell uten IT kunnskap
 - Godkjenning av krav i "ekspertgruppen"
 - Kravspesifikasjoner tas inn i utviklingsavtaler
 - Iterativt utviklingsløp ("sprinter")
 - Oppdatering av kravspesifikasjoner
 - Endelig godkjenning av krav i ekspertgruppen etter pilotering

Testbarhet

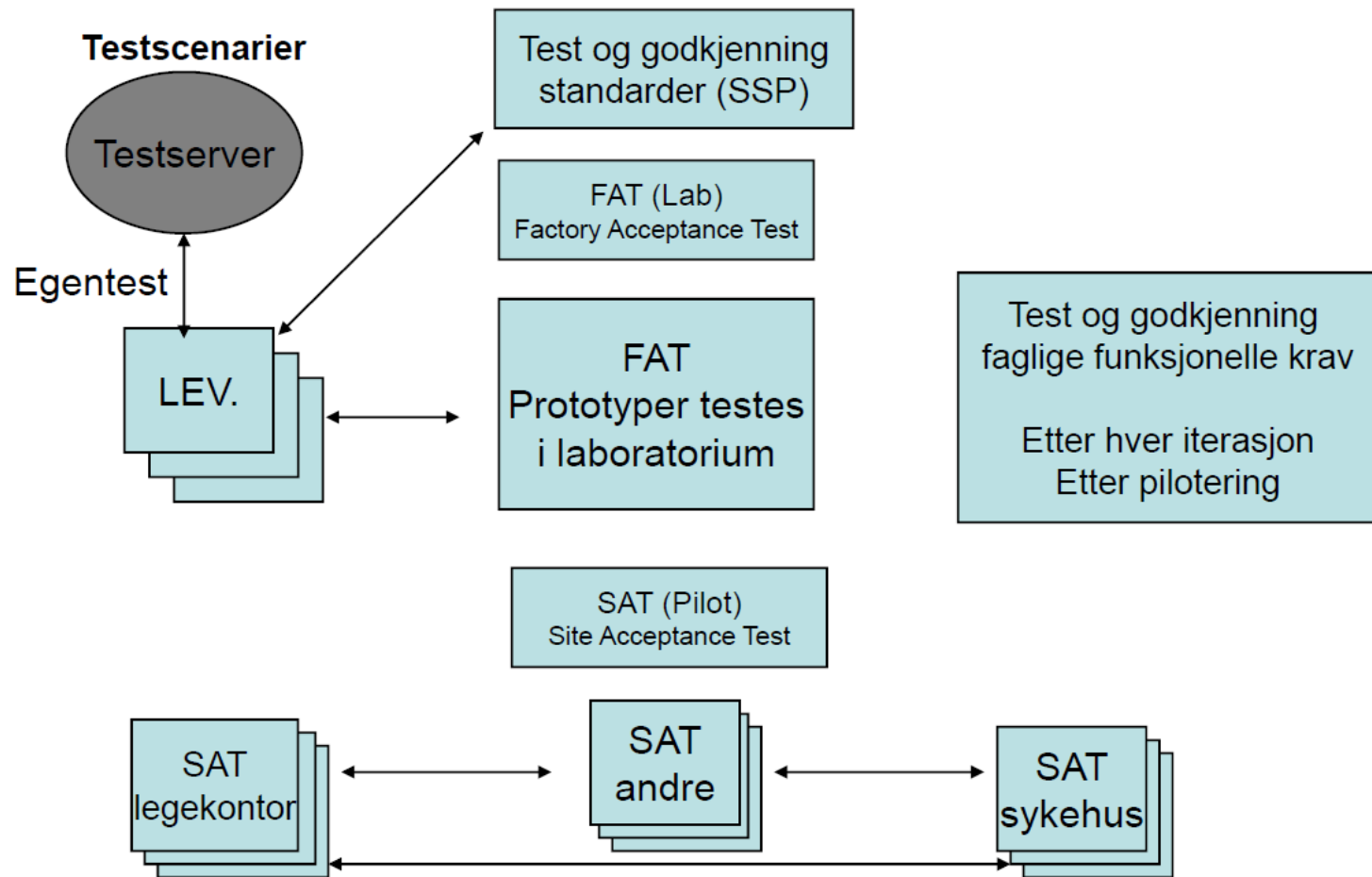
- Presise, testbare krav
 - Grunnlag for design og utvikling hos leverandørene
 - Grunnlag for de spesifisering av tester
 - Grunnlag for sertifisering av løsninger
 - Uten testbare krav har man ikke noe konkret å "måle mot"
- Erfaring tilsier at dette er utfordrende
- Skille mellom krav og løsning
- Testing av krav både i "lab" og hos pilotaktørene
 - FAT (Factory acceptance test) + SAT (Site a.test)

En til
Mange
til en

Test - kommunikasjon

Funksjonelle akseptansetester

Mange
til
mange

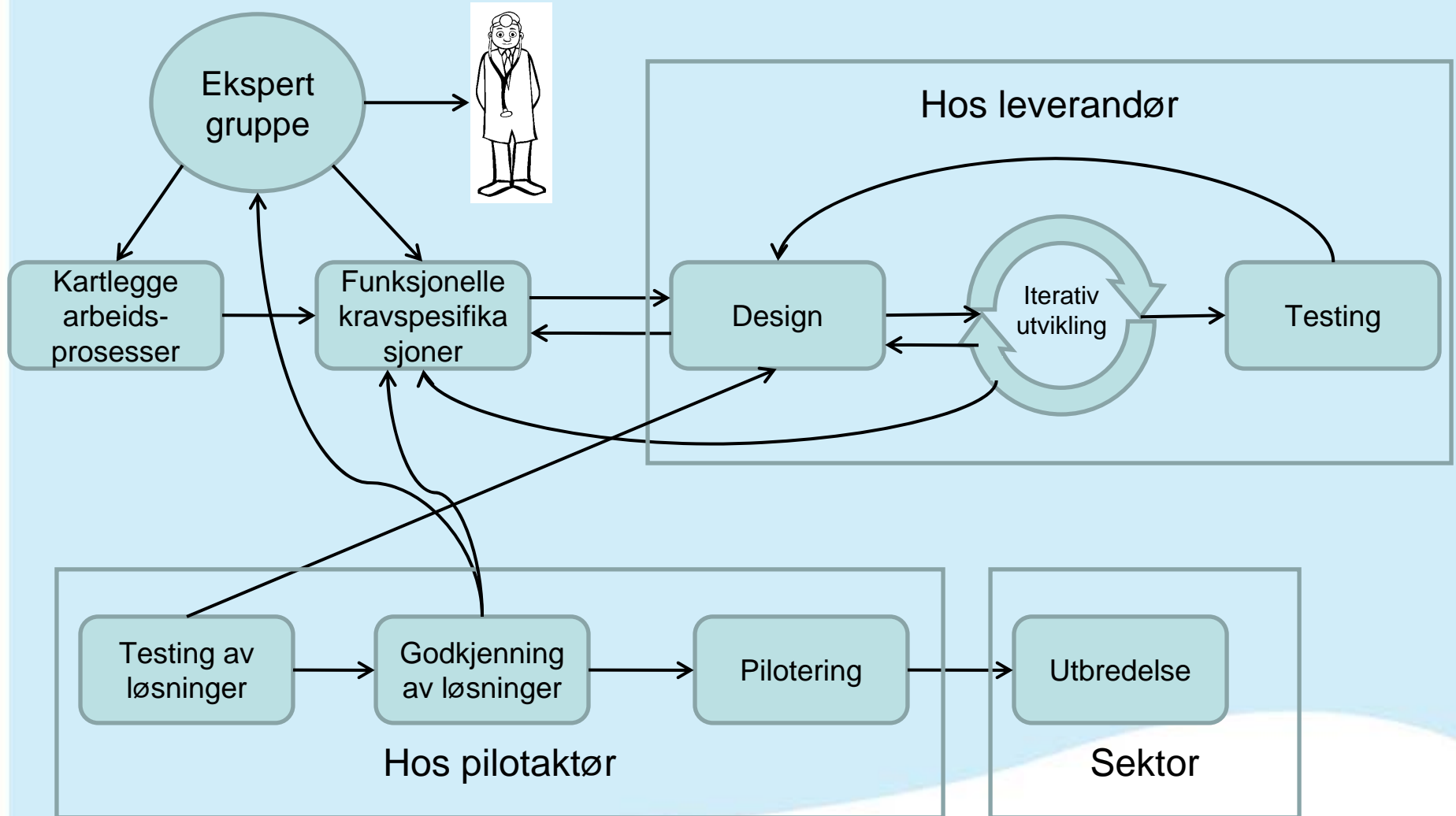
Involvering av IT-leverandørene

- Hvorfor skal IT-leverandører tidlig inn ved ”brukerstyrt utvikling”?
 - Viktig supplerende kompetanse
 - IT skal understøtter arbeidsprosesser/-flyt
 - Oppdage nye og smartere arbeidsprosesser
 - Sluttbrukerne skal utforme krav til systemene
 - IT et verktøy for å løse bestemte problemer
 - Kan se muligheter som ikke en sluttbruker ser
 - Kan bidra til å skille det mulige fra det umulige
 - IT-leverandørene skal forstå brukerkravene
 - Etablere felle forståelse av ord og begreper

Hele verdikjeden må dekkles

- Alle må kunne motta informasjon
- Informasjonsflyt må følge pasient
 - ”Gi og ta” prinsippet: en må sørge for at informasjon er der pasienten er → både lese, sende og motta informasjon for gjenbruk og egen dokumentasjon
- Viktig at alle aktuelle aktører dekkles – ellers blir det brudd i kjeden
- Kravharmonisering viktig
 - ELIN-o (overbygning for koordinering og harmonisering av krav)

ELIN-prosjekt

Erfaringer - kravspesifikasjonene

- Kravspesifikasjoner må gjenspeile sluttbrukernes (helsepersonellets) behov
 - Brukergruppene må være representative
- Varierende grad av helsefaglig kompetanse hos leverandører
 - "Tilfeldige" navn i en kravspesifikasjon kan sees igjen i sluttløsninger
- Kravene må være tilpasset ulike helsepersonellgrupper
 - Ulike "profiler" for ulike grupper
 - Leverandørene ønsker klare krav med lite rom for tolkning
 - Det som kan misforstås blir ofte misforstått
- Kravspesifikasjoner må oppdateres etter testing og pilotering
 - "Veien blir til mens man går"
 - Noen ting må modnes over tid før man finner gode løsninger
 - Nyttig med pilotleverandører
 - Nyttig med "levende kravspesifikasjoner" som er robuste før utbredelse

Erfaringer - pilotaktørene

- Å være pilot er krevende
- "først i løypa" betyr blant annet
 - En må gjennom del "prøving og feiling" som andre slipper
 - Tungt å være den første som gjør noe, lettere å kopiere andre
 - God forankring, tid og økonomi er viktig for å lykkes
- Å være pilot gir også muligheter:
 - En kan påvirke prosess, utforming og innhold
 - Å være først kan gi positiv "oppmerksomhet"

Erfaringer - leverandører

- Har vært bra og tett samarbeid med alle leverandørene
 - Tett oppfølging er viktig for å få god dialog
 - Uvant for leverandørene å spille med åpne kort for hverandre
- Felles arbeidsmøter med leverandørene har fungert bra
 - God planlegging er viktig for å få det effektivt
- Samtidig er arbeid mot leverandører krevende
 - Må stadig "mase" for å bli hørt i konkurranse med andre
 - Leverandørene jobber også litt ulikt (pga. størrelse blant annet?)
 - Tungt å få alle leverandørene helt i mål med alle leveranser
 - "Uvant" for leverandørene å bli fulgt så tett
 - En må tidlig ta stilling til løsningsalternativer
- Alle leverandører vs. "utvalgte fyrtårn"?
 - Ofte nyttig med pilotleverandør

Finansiering

- Støtte kravspesifisering med vedlikehold
 - Frikjøp
- Støtte utvikling (50% tilskudd)
 - I tråd med brukerkrav og nasjonale krav
 - I tråd med myndighetsbehov og krav
- Støtte pilotering
 - Frikjøp
- Incentiver til kundene
 - eTakst

Oppsummering ELIN - metoden

- De økonomiske rammer må være fleksible og robuste
- Målbildet må være helsefaglig
- Helsefaglige ledelse/ansvar/involvering i prosjektene er påkrevd
- Tilhørende standardisering og sertifisering må være avtalefestet og ha egen strategi
- Utbredelse må være inkludert med egen strategi
- Prosjektplan må håndtere avhengigheter mellom parter og prosjekter, samt tidsforskyvninger